ÎNTERVIUL SĂPTĂMÎNII

Ion VOINESCU

„N-AM AVUT NICIODATĂ O PĂRERE EXCELENTĂ DESPRE PORTARUL VOINESCU. ZICEAM ÎNTOTDEAUNA: ÎI LIPSEȘTE CEVA"

• EVOLUȚIA DIN ULTIMA VREME A FOTBALULUI NOSTRU VINE DINTR-UN SPOR DE ORGANIZARE • PREA MULTE PERSONALITĂȚI ÎNTR-O ECHIPĂ STRICĂ! • NU BEAM DECÎT DACĂ-L VEDEAM BÎND ȘI PE TOMA • PÎNĂ ACUM NU MI S-AU OFERIT DECÎT ECHIPE DE COPII ȘI JUNIORI • MULȚI DINTRE JUCĂTORII DE AZI AU PIERDUT ACEA MINUNATĂ UITARE DE SINE • ANTRENORII DE AZI NU MAI DEDICĂ PORTARILOR TIMPUL ȘI ATENȚIA CUVENITE

Unul dintre momentele de triumf. Voinescu — căpitanul echipei Steaua — primește Cupa României în vara anului 1962. Avea să fie ultima Cupă dinaintea retragerii

— Adică, pretinzi că ai mai fi putut juca și acum?

— Îndrăznesc. Am și argumente. Acum se folosesc patru fundași, e mai ușor pentru portar. Are timp să gîndească, iar situații neprevăzute apar mai rar.

— Ești de pe vremea WM-ului, n-ai apucat noile sisteme de joc. Aveam impresia că ești ceva mai tînăr.

— Cine zice că sînt bătrîn? Am renunțat să mai joc la începutul anului 1964, exact atunci cînd sistemul cu trei fundași urma să fie părăsit și la noi.

— Mi-amintesc retragerea ta bruscă. Unii se retrag în trepte, vin în jos ani de zile. Tu ai dispărut peste noapte.

— Nu mi-a plăcut să joc decît în A. N-aș fi putut suporta o coborîre lentă (echipa de B, de C). Am renunțat atunci cînd mai aveam putere. Dar și acum o echipă din prima divizie nu s-ar face de rîs cu mine în poartă. Dacă m-ar asculta apărătorii ca pe vremuri.

— Chiar te ascultau?

— Vai de mine! La echipa națională am jucat în decursul anilor cu niște apărători excelenți. Petschovschi, frații Băcuț, Iosif Covaci, Androvici, Apolzan, Brînzei, Farmati, Miki Mihăilescu, Costică Marinescu, Seredai, Caricaș, toți au consimțit să-i dirijez. Un fotbalist care nu se lasă dirijat în teren n-are clasă. Fiindcă portarul e singurul care vede tot. Să știți de la mine că oricît ar fi de bun portarul, el nu poate apăra egal de bine ambele colțuri. La fiecare fază, o extremitate trebuie să fie, de regulă, acoperită de fundași, iar așa ceva se realizează numai la comenzile portarului.

— Ai încercat să-l pricepi?

— E portarul care dă impresia de calm, dar nu e. Are o concentrare interioară teribilă și asta-mi place. Îmi place și felul în care își maschează această stare. Rezolvă situații dificile nu datorită reflexelor, ci concentrării. Cu stăpînirea de sine enervează adversarii. E un lucru bun. Dar uneori îi scade concentrarea, devenind zeflemist. Și-atunci e jale. Eu nu zic să nu facă niște jonglerii, sînt bune și ele dacă ești fotbalist mare. Dar să rămînă cu aceeași concentrare pe dinăuntru, să fie zeflemist numai la exterior.

— Cînd vă întîlniți, te întreabă ceva de meseria voastră?

— E foarte drăguț cînd ne întîlnim, dar nu discutăm despre fotbal.

— Ce zici de ideea: Voinescu să-l antreneze pe Răducanu?

— În cazul unei pregătiri comune (n. n.: observați ce formulare a ales Top) poate ar cîștiga ceva.

— Ce anume?

— Aș avea răbdare să-l învăț ce trebuie să facă un portar atunci cînd nu e în cea mai bună formă.

— E un lucru complicat să antrenezi portari?

— Cam este. El nu se poate antrena la cot cu echipa. Pregătirea lui e o treabă specială. Cred că antrenorii de azi nu mai dedică portarilor timpul și atenția cuvenite.

— Dacă Voinescu și Răducanu ar fi fost la apogeu în același timp, care dintre ei ar fi fost titularul național?

— Mi-ar fi convenit să fim concurenți. Tipul Răducanu nu e suficient de dîrz pentru mine. Toma avea calități excelente și o dîrzenie cum n-am mai văzut. Mă făcea tot timpul să simt un pericol. Între noi doi a fost o luptă extraordinară. Dacă eram seara la un spectacol și se făcea ora 11 și vedeam că Toma pleacă să se culce, plecam și eu. La vreo recepție, la vreo agapă nu beam, decît dacă-l vedeam bînd. A fost cumplit în ambiție, dar un om atît de onest, cum aș vrea să fie și băiatul meu. Era într-o febră continuă pentru întrecerea noastră, dar suferea cînd mă îmbolnăveam sau cînd mă accidentam. Pe Răducanu l-aș învinge, cred, mai ușor. N-ar fi rezistat mult la cursa asta de urmărire, desfășurată într-o mare tensiune psihologică.

— Ai jucat împotriva echipei Ungariei de mai multe ori. Crezi că înfrîngerile din trecut ale echipei noastre reflectau întotdeauna o diferență de valoare?

— Decalajul valoric n-a existat întotdeauna. Permanente au fost numai complexele. Intram pe teren cu ideea că n-am reușit să-i batem niciodată și nu dădeam tot ce puteam. La Helsinki, în 1952, am fost de nivelul lor. Ar fi trebuit să fim victorioși, dar vechea marotă a intervenit și atunci.

— Ce anume diferențiază tricolorii de azi, de națională noastră de ieri?

— Nu talentul, ci nonșalanța. Lucescu, Dumitru, Dobrin, Radu Nunweiller, Dinu, Dumitrache și ceilalți sînt fotbaliști scoși în lume. Noi nu eram. Cei de azi au jucat și joacă cu aproape toate echipele bune de pretutindeni. Noi jucam două-trei meciuri internaționale pe an. Am făcut parte din echipa națională timp de 14 ani. Știi care-i palmaresul meu? Doar 30 de meciuri. La București națională se comporta bine, în deplasare avea cel mai adesea evoluții de echipă rătăcită.

— Și ce crezi că va fi acum la meciurile cu Ungaria?

— Înfrîngerea unei tradiții.

Agil ca o felină, sigur și precis ca un mecanism

— Cunoști foarte bine fotbalul vest-german ca să putem discuta ceva și despre meciul Steaua—Bayern.

— E incomod pentru mine să discut despre Steaua.

— Am să risc eu, spunîndu-ți că e o echipă mult mai săracă în personalități decît altădată.

— Depinde cum o iei. Unii spun că nici n-ar fi de dorit prea multe personalități la un loc. La Santos nu s-aude decît de Pele, la Real, pe vremuri, circulau mai ales trei nume: Di Ștefano, Gento și Santamaria. Restul erau oameni de dirvală.

— Avem șanse să ne contrazicem pînă mîine. Spune-mi mai bine de ce preferi să fii antrenor pentru copii și juniori?

— Cine crede că prefer. Asta mi s-a oferit, asta am acceptat.

— Ambițios și priceput cum te știu, mă așteptam să te văd urcînd.

— Toți avem ambiții. Dar degeaba sînt eu ambițios dacă nu mi se oferă decît la copii și juniori. Unii au mai mult noroc. Cum se lasă de fotbal prind o echipă din A. Pe alții îi lansează nu știu ce conjunctură. Pentru mine încă nimic.

— De ce nu pleci de la Steaua? Îți amintesc ce treabă face Onisie la Cluj.

— Am o fire mai păcătoasă. Nu mă pot despărți de clubul acesta.

— Nici măcar temporar?

— Ba da. Numai dacă ar fi să plec în străinătate, să mă perfecționez. Dar tot la Steaua aș reveni. Și cînd aici mi s-ar spune într-o zi că nu mai e nevoie de mine, atunci m-aș întoarce la Metalul, prima mea echipă.

— Te ocupi de pregătirea fotbaliștilor mici. Crezi că s-a depășit mult faza cînd chestiunea era flagrant ignorată la noi?

— Acum avem centre bine organizate. Majoritatea funcționează eficace de cînd cei ce renunță să mai fie jucători devin imediat antrenori pentru copii și juniori. Înainte, aceste posturi erau ocupate de oameni în vîrstă, lipsiți de răbdarea de a se juca cu copiii. Precum și de posibilitățile fizice necesare în momente de demonstrație. Peste zece ani, de pildă, nici eu nu voi mai fi omul potrivit ca să-i învețe fotbalul pe cei mici. Măsurile pomenite au făcut să crească producția de tineri jucători înzestrați. Ei corespund exigențelor diviziei A. Dar antrenorii sînt circumspecți, nu vor să riște și nu-i prea lansează. Dacă va înceta scepticismul față de tineri vom progresa mai repede. Oricum, peste cîțiva ani vom avea un fotbal mult mai bun.

— Față de vremea cînd jucai tu, fotbalul românesc e mai organizat? Cluburile sînt instituții mai realizate?

— Indiscutabil, cel puțin la nivelul diviziei A. Chiar și atunci cînd C.C.A. era o echipă mare, clubul avea numai 4—5 mingi. Acum fiecare jucător are o minge Adidas. Jucam cu ghete cam ponosite. Acum toți jucătorii se încaltă cu Adidas sau cu Puma. Aveam un singur teren de antrenament pe strada Ilie Pintilie. Acum Steaua are la Ghencea trei terenuri gazonate și unul cu zgură. Și aș mai putea înșira multe lucruri necesare pe care noi nu le aveam, dar care azi stau la dispoziția jucătorilor. Iar Steaua nu este acum un club de excepție. Și altele beneficiază de tot arsenalul necesar performanței.

— Dar fotbalul în ansamblu e mai bun decît acum zece ani?

— Progresul observat nu e doar aparent, nu e de conjunctură, e real. El vine din acest spor de organizare.

— Foștii jucători obișnuiesc să rămînă atașați de epoca lor. Au credința — uneori falsă, alteori adevărată — conform căreia trecutul ar fi fost mai frumos decît prezentul. Ești o plăcută excepție, ești un om care nu te-ai fixat în prezentul tău și afirmi că fotbalul nostru actual s-a ridicat peste cel din epoca aceea.

— Adevăru-i adevăr.

— Dar ca stare de spirit, ca atitudine față de fotbal, comparația dintre jucătorul de ieri, cel de acum zece ani, e favorabilă tot generației lui Dumitru, Dobrin, Dinu, Lucescu et comp.

— Din acest punct de vedere aș rămîne parcă de partea noastră, a celor de atunci. Și generația actuală are personalități aflate într-o relație ideală cu fotbalul. Dar noi eram cu toții **MAI DĂRUIȚI** decît ei. Diferența e una singură. Munceam mai mult. Astăzi băieții fac numai atît cît le cere programul și cît durează programul. Vin la oră fixă, pleacă la oră fixă. Sînt corecți într-un fel, n-ai ce le reproșa. Dar au pierdut acea minunată uitare de sine care ne făcea pe noi să ignorăm planificarea din scripte și să ne antrenăm pînă cînd deveneam niște siluete ceva mai negre decît întunericul.

— Spune-mi de ce crezi că atașamentul generației tale față de fotbal, pe ansamblul ei, era mai generos decît al pleiadei de azi?

— E vorba, după judecata mea, de o diluare a pasiunii. Consecutivă ameliorării generale a condițiilor de viață. Tinerii au azi posibilități mai numeroase, se confruntă cu solicitări mai multe și mai tentante. A apărut mirajul automobilului, obiceiul evadării din oraș. Pe noi ne dominau în special imperativele programului de fotbaliști. Acum jucătorii au de optat zilnic între mai multe preocupări. Unele necesare, altele pretins necesare, dar nu mai puțin acaparante. E foarte bine că viața oamenilor a devenit mai senină, mai îmbelșugată, cu orizont mai adînc, cu șanse mai diversificate. Dar trebuie găsit ceva care să mărească sensibilitatea jucătorilor față de obligațiile lor de performeri. Cred, de asemenea, că și atitudinea familiilor s-a schimbat. Eu am jucat mulți ani după ce mă căsătorisem. Dar soția nu mi-a reproșat niciodată că era frecvent sacrificată prin viața mea spartană. În ultima vreme înțelegerea s-a subțiat. Soțiile sînt parcă mai puțin dispuse să accepte rigorile atît de necesare soților lor.

Dar, una peste alta, fotbalul românesc e mai bun în ceasul de față.

Romulus BALABAN